

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

13. oktober 2016

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 530 af 16. september 2016 stillet efter ønske fra Josephine Fock (ALT)

Spørgsmål 530

Hvad ville svaret på spørgsmål 235 have været under forudsætning af, at man havde brugt den antagelse om at produktiviteten stiger 1/3, når arbejdstiden nedsættes med 1 pct., som man benyttede ved beregninger på virkninger af nedsat arbejdstid i 80'erne, jf. f.eks. Finansministeriet, Budgetdepartement, (1982). ”Samfundsøkonomiske virkninger af en nedsættelse af arbejdstiden”? Udover de langsigtede konsekvenser bedes konsekvenser beregnet på 1-årigt, 3-årigt, 5-årigt og 10-årigt sigt

Svar

Finansministeriet vurderer ikke, at der givet det nuværende niveau for den aftalte ugentlige arbejdstid og den faktiske gennemsnitlige arbejdstid er evidens for en sammenhæng mellem ændringer i arbejdstidens længde og timeproduktiviteten, jf. *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 529 (Alm. del) af 16. september 2016*.

Nedenfor er der foretaget en rent hypotetisk beregning af de langsigtede konsekvenser samt konsekvenserne på 1-årigt, 3-årigt, 5-årigt og 10-årigt sigt af at øge produktiviteten i den private sektor med 1/3 af det arbejdstiden nedsættes med.

Øget timeproduktivitet i den private sektor vurderes at være omtrent neutralt for de offentlige finanser på langt sigt. Det skyldes, at øget produktivitet øger lønstigningerne i både privat og offentlig sektor samt øger satsreguleringen af indkomstoverførsler. Dermed modsvares de øgede skatteindtægter af større offentlige udgifter til aflønning af offentligt ansatte og til indkomstoverførsler.

Den langsigtede virkning på de offentlige finanser af at nedsætte den ugentlige arbejdstid med 7 timer og øge timeproduktiviteten svarer derfor overordnet til beregningerne i det tidligere *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 235 af 13. april*, hvor det vurderes, at en nedsættelse af normalarbejdstiden til 30 timer uden en modgående finanspolitisk stramning svækker de offentlige finanser med ca. 85 mia. kr. (2015-niveau) varigt svarende til 4,2 pct. af BNP.

Som i *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 256 af 19. april* illustreres konsekvenserne på 1-årigt, 3-årigt, 5-årigt og 10-årigt sigt med en beregning på ADAM-modellen.

Som illustration af de økonomiske konsekvenser er der således foretaget en beregning på ADAM-modellen, hvor arbejdstiden på linje med *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 256* nedsættes med 1 time¹. De privat beskæftigedes timeproduktivitet øges rent hypotetisk med 0,9 pct. svarende til 1/3 af arbejdstidsnedsættelsen på 1 time eller 2,7 pct. I beregningerne indgår i lighed med *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 256*, at det offentlige forbrug skal reduceres permanent svarende til 12 mia. kr. opgjort i 2016-niveau.

Samlet set indebærer en lavere arbejdstid som i de tidligere svar, at velstanden målt ved BNP pr. indbygger falder og der er ingen effekt på beskæftigelsen målt i personer på længere sigt, *jf. tabel 1*. Ressourcerne til den offentlige service mv. reduceres ligeledes.

Tabel 1

Virkning i ADAM-model af en reduktion den gennemsnitlige arbejdstid svarende til 1 time pr. uge ledsaget af øget timeproduktivitet på 0,9 pct. og med en uændret strukturel offentlig saldo

	År 1	År 3	År 5	År 10
Ændring i forhold til grundforløb				
Gennemsnitlig arbejdstid (pct.)	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7
Beskæftigelse (1.000 personer)	37	25	14	0
Beskæftigelse (pct. af arbejdsstyrken)	0,7	0,5	0,3	-0,0
Samlet præsterede timer (pct.)	-1,3	-1,8	-2,2	-2,8
Bruttoledighed (1.000 pers.)	-29	-18	-10	0
Timeproduktivitet byerhverv	0,3	0,6	0,8	1,0
BNP (pct.)	-1,0	-1,2	-1,5	-1,8
Offentlige finanser				
Strukturel saldo før nedsættelse af offentligt forbrug (pct. af BNP)	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Strukturel saldo efter nedsættelse af offentligt forbrug (pct. af BNP)	0	0	0	0
Faktisk saldo efter nedsættelse af offentligt forbrug (pct. af BNP)	0,4	0,7	0,2	-0,0

Anm. Tilpasningstiden i ADAM er nedsat ved at eksportpriselasticiteter på kort og langt sigt er opskaleret med 2,5, *jf. Finansredegørelse 2014, kapitel 5*. Timeproduktiviteten er øget via de private erhvervs effektivitetsindeks for arbejdskraft.

Kilde: Egne beregninger på ADAM-modellen.

De beskæftigedes øgede timeproduktivitet betyder dog, at BNP-niveauet reduceres mindre end i beregningerne til *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 256*. Efter 10 år er BNP således faldet med 1,8 pct., hvor BNP i beregningerne til spørgsmål nr. 256 faldt med 2,5 pct. Den øgede timeproduktivitet og dermed produktion bety-

¹ I forhold til kort- og mellemfristede virkninger på ledigheden og beskæftigelsen ligger det i praksis uden for ADAM-modellens anvendelsesområde at beregne virkninger af en nedsættelse af arbejdstiden på 7 timer, som indebærer en markant ændring i arbejdsudbuddet.

der også, at kapitalapparatet og investeringerne på kort og langt sigt reduceres mindre end i beregningerne til spørgsmål nr. 256.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen
Finansminister